

DIGESTOŘ JE KAPELA

Zbyněk Řeháček

● — pointa

Digestoř je kapela

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ pointa

Zbyněk Řeháček
Digestoř je kapela – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Zbyněk Řeháček

DIVESTOŘ JE KAPELA

● — pointa

PŘEDMLUVA

Pro ty čtenáře, kteří kapelu znají, je vhodné vysvětlit, že kniha byla napsána mezi lety 2021 a 2025. Na začátku roku 2025 se kapela přejmenovala z DIGESTOŘ na DYGESTOŘ.

Zdánlivě tedy nyní nesedí název knihy. Avšak pětatřicet let tomu tak bylo, a protože se jedná o memoáry kapely, název sedí.

Na konci příběhu se dozvíte, jak a proč se to stalo.

VĚNOVÁNÍ A PODĚKOVÁNÍ

*Věnováno klukům z kapely – Tuňovi, Lacovi,
Barbimu a Petovi, za to, že se toho zúčastnili
a měli se mnou trpělivost.*

*Rád bych poděkoval těm, kteří nám autorsky přispěli –
Ivu Květoňovi, Tomáši Slezákovi, Danielu Zabkovi
a Michalu Weberovi.*

*Zvláštní dík patří Zitě, že ve mně zahlídla potenciál
a nakopla mě i celou kapelu do fantastického rozvoje.*

*Speciální poděkování patří Kačence, mé milované ženě.
Netušila, koho si bere (v té době kapela neexistovala),
dává mi podporu i prostor. A téměř mlčky toleruje
moje utrácení za nepotřebné krámy do zkušebny
nebo do studia. Moudrá žena!*

*Díky patří také mým synům Matějovi a Šimonovi
za nespočet pomocí s taháním aparátu na koncerty
a zvučení. Šimonovi navíc za to, že kapele
udělal skvělé webové stránky.*

OBSAH

Předmluva.....	5
Věnování a poděkování.....	7
Úvod.....	11
Digestoř je kapela.....	13
Založíme kapelu.....	15
Moje první kytara.....	19
První zkouška.....	24
První koncert aneb školní akademie.....	27
První vlastní skladba a příběhy z gymplu.....	33
První vlastní baskytara a sametová revoluce.....	42
Ve třech a první profi koncert.....	47
Ostravské zkušebny a činčily.....	53
Vysoká škola není rychlokurz.....	58
Poslední koncert v původní sestavě.....	64
Slepý ogar.....	68
Pauza na práci a rodinu.....	74
Reinkarnace kapely.....	79
Návrat Digestoře do zkušebny.....	82
Nové aranže.....	84
Nové skladby na původních základech.....	95
První podnikání a cesta do Istanbulu.....	102
Návrat Digestoře na pódium.....	107
Vlastní zkušebna aneb Stěhování do hospody.....	112
U Rysů máme vlastní stůl.....	119
Soustředění Digestoře je gastronomický festival.....	124
Management kapely Digestoř.....	137

Koncertní šňůra Digestoře.....	145
První nahrávka ve studiu.....	151
Návrat do Ostravy.....	160
Ostravská tradice.....	167
Vánoční Rys Aréna.....	173
Oleško Woodstock.....	180
Album „Krůty jsou kruté“.....	184
Nedělní procházka.....	197
Jak jsem se stal režisérem.....	200
Nová doba, nové možnosti.....	204
Vstupuji do světa zvuku.....	208
Kupuji drahé krámy.....	213
Domácí studio.....	218
Muzikantská rodina.....	221
Věčné hledání zvuku.....	226
Cvičit, cvičit, cvičit.....	233
Nespím.....	237
Jak jsem se stal zvukařem.....	241
Kšefty se hrnou.....	253
Studio Digestoř.....	270
Da Comeen.....	282
Nová Digestoř.....	286
Jedeme dál.....	294
Pátý element.....	303
Paranormální Zjevy.....	305
Nápad z Krakova.....	308
Závěr.....	313

ÚVOD

Je to možná nezajímavý příběh kapely, která má jen pár desítek fanoušků, možná rovnou stovku maximálně dvě, která funguje už přes tři desítky let, produkuje vlastní tvorbu a muzikanti jsou kamarádi po celou dobu. Její příběh je stejný jako příběh jiných amatérských kapel, které mají skvělé nápady, ale něco jim chybí, aby byly slavné. Na konci vyprávění odhalím, co to je.

Je to ovšem můj životní příběh, takže pro mě to není jen nějaká amatérská neslavná kapela, je to můj život. Když jsem se před blížící se padesátkou ohlídnul, zamyslel se a zavzpomínal na detaily, zjistil jsem, že kapela a muzika je vlastně to nejlepší, co jsem v životě doposud dokázal. Šel jsem za svým snem.

DIGESTOŘ JE KAPELA

Digestoř je samozřejmě odsávač par, který je v každé kuchyni. V moderní kuchyni většinou dobrý, vážně odsává páry a pachy z vaření a tlačí je ventilátorem mimo byt. Třeba sousedům do otevřeného okna, ale prostě pryč z bytu.

U nás doma, v osmdesátých letech v paneláku v Ostravě, to však byl jen rozmetač smradu a par po bytě. Místo odvodu ven, či komínu, to mělo jen vložku z filcu, ale ta se mohla snažit, jak chtěla, kdykoliv se začalo smažit či vařit, držela se jen chvíli, tedy tak deset dvacet vteřin, a pak kapitulovala. Už byl slyšet jen zvuk turbíny, aby měl člověk pocit, že něco dělá. Vlastně nevím, k čemu to bylo dobré. Snad aby mastnota a smrad byly rozesety po kuchyni rovnoměrně. Což se dařilo nadmíru dobře, takže inženýři a architekti z podniku bytové výstavby socialistického moderního bydlení byli jistě spokojeni.

Moderní i nemoderní, dobré i špatné, funkční či nefunkční, digestoře mají jedno stejné. Dělaví hluk. A mají na to několikaúrovňové ovládání. Čím víc hluku, tím víc Digestoř. Tuto vlastnost mají i digestoře průmyslové, třeba v chemické laboratoři. Takové však nemohou rozmetat smrad po této laboratoři, poněvadž by mohlo jít o život.

Důvodem není to, že by se lidi v laboratoři udusili smradem ze zapomenutého jídla ohřívávaného na plotýnce, které si roztržitý chemik donesl z domova. Nýbrž to, že se zde provádí chemické

reakce, jejichž výsledkem je produkce a únik více či méně jedovatých látek. Musí tam tedy být férový komín a pořádný ventilátor!

A díky tomu digestoř v chemické laboratoři gymnázia v Ostravě-Hrabůvce předváděla v osmdesátých letech mimořádné zvukové představení. Cvaknutí vypínače rozhučelo celou školní budovu, odsávací komín procházel skrz dvě patra a tlačil nad střechem ústavu výsledky pokusů studentů, kteří si mysleli, že se stanou chemiky a život bude super. Jako já.

A zde se to stalo. Digestoř není od onoho dne roku 1988 jen digestoř, ale je to Digestoř. Je to kapela. To, že se budeme jmenovat Digestoř, vymyslel Laco, tedy budoucí klávesák Tomáš Novák. Laco jsme mu v té době ještě neříkali.

Spustil digestoř v laboratoři a prohlásil:

„Chlapi, to zní, jako když hrajeme,“ chechtal se jak pako.

„Jako punková kapela ve sklepe,“ dodal kdosi a chechtal se ještě víc.

V té době jsme to brali jako poctu, protože jsme chtěli hrát drsně a možná punk, ačkoliv jsme moc nevěděli, co to punk doopravdy je, poněvadž to byl underground a to my, slušní chlapci, neznali. Oficiálně tedy.

Byla to pecka, znělo to fakt hustě, jak digestoř v laboratoři, tak název Digestoř a nakonec i ty naše zkoušky byly zpočátku husté. I když výraz husté by v té době byl použit maximálně pro polívku či beton, což říkával pan Skácel, pracující důchodce z letní brigády na stavbě. Ten nám při míchání betonu v míchačce jako poskokům hlásil, kolik čeho máme přidat. A když už byl beton tak hustý, že se držel na stěnách míchačky jak žvýkačka a sem tam něco spadlo gravitací při některé otočce, prohlásil:

„Přidaj pisek, musí to být huščí,“ hudroval silným ostravským akcentem.

Digestoř na gymnázium v chemické laboratoři dala hustý název kapele.

Vážně ti díky, laboratoři...

ZALOŽÍME KAPELU

Nečetl jsem mnoho knih o kapelách, ale ta první, kterou jsem si přečetl, pro mě byla děsně důležitá. Biografická kniha o mých oblíbených Iron Maiden. Byla skvělá, inspirativní, hodně mě nakopla k tomu, abych se muzice začal víc věnovat. Bohužel až po více než dvaceti pěti letech od vzniku naší kapely. Lépe pozdě než nikdy, snad to doženu.

Díky této knize a spoustě dalších příběhů z různých zdrojů si myslím, že to u slavných kapel bývá stejně a u amatérských podobné. U zrodu stojí jeden ambiciózní muzikant, často samouk, většinou noty nezná a nikdy to nepotřeboval. Ale umí dobře hrát na nějaký hudební nástroj nebo zpívat, je plný talentu, citu pro hudbu, snů a ambicí tvořit vlastní muziku. Případně byli na začátku dva nebo tři, ale to už je výjimka. Úplně nejdůležitější je ta ambice, ten silný tah za svým snem a schopnost jít si za ním za každých okolností, přes nevěli okolí a osudu navzdory.

Digestoř je v tomto jiná. S nápadem na založení kapely, si dovolím tvrdit, jsem přišel já. Možná si to kluci pamatují jinak, ale teď, když si vzpomínám a píšu, tak jsem to byl já. Určitě já. Vždy jsem byl organizační typ.

A právě to, že jsem to byl já, významně odlišuje Digestoř od většiny kapel. A to z jednoho prostého důvodu. Když jsem onoho dne vyslovil myšlenku na založení kapely, někdy na podzim

v roce 1987, neuměl jsem hrát na žádný hudební nástroj a neměl jsem o tom nejmenší ponětí. Neměl jsem talent a cit pro muziku. Neměl jsem v tomto ohledu nic, na čem bych to postavil. Prostě jen takové to plácnutí, hele kluci pojďte, založíme kapelu a budeme slavní. Měl jsem jen tu mlhavou vizi. Sen, který si člověk po probuzení chce vybavit, ale nejde to.

Proč jsem to tedy vyslovil? Co změnilo můj život?

Potřeboval jsem vnuknutí nebo inspiraci. Někde v mém nitru se sice drala na povrch podvědomá touha vymanit se z průměrnosti. Ale vítězila spíš frustrace z vlastní nedokonalosti, z toho, že vlastně nic neumím pořádně. Nic, co by někdo jiný doopravdy ocenil. Pominu-li hovadiny, že jsem uměl opravdu skvěle krknout na přání. Kámoši se smějí jak pomínutí, ale holku na to nesbalíš. Pokud nejsi hovado. A to já nebyl. Asi jsem i chtěl být tak trochu hovado, rozuměj v dnešním slangu „cool týpek“, co ho všichni obdivují. Neumím to dnes ani tehdy.

Ta inspirace byla jednoduchá a o to víc ve mně zakořenila.

Stalo se to na bramborové brigádě. Starší ročníky vědí, mladší asi nevěřičně kroutí hlavou, co je to za nesmyslné slovní spojení. Dnes jsou to sezónní pracovníci převážně cizích státních příslušností na východ od nás, kteří se postarají o to, aby brambory byly sklizeny z polí, spíš je však nahrazují automatizované stroje. Je to dřina, a to nikdo moc nechce, za málo peněz, dělat. Nicméně je to škoda. V současnosti se na brigády v rámci školy nejedí, rozhodně ne povinně. No, a protože to není povinné, nestanou se mnohé věci, které se kdysi staly. Třeba že se na bramborové brigádě založila kapela.

V druhém ročníku gymnázia nám bylo maximálně šestnáct (některým), většinou míň. Mohli jsme pracovat jen šest hodin denně, ale stačilo! Po dvou týdnech jsme toho měli dost. Bylo tedy docela dost volného času a tam někde si myslím, že to přišlo. To vnuknutí.

Pamatuji si útržky různých ptákovin, co jsme dělali. No a pak detailně tu, kterou jsme si zvěčnili na Lacův fotoaparát. Díky těm fotkám si to všichni víc pamatujeme. Fotili jsme se s kytarami, běžnými španělkami, ale ty pózy na fotkách byly stylizovány rockově. A v tom okamžiku to přišlo.

„Tuňo, ukaž mi, jak mám dát ty prsty na struny, aby to vypadalo, že něco hraju. Jako nějakou vypalovačku!“

No a Tuňa neboli Michal Slezák, náš budoucí kytarista, zpěvák a frontman, mi to ukázal. Mé totálně křečovitě ohnuté prsty se snažil dát do podoby nějakého power akordu, říkal tomu „kly“ nebo dvojhmaty. Zkoušel jsem brknout na struny a znělo to strašně. Vlastně nijak, struny, které hrát měly, nehrály, a ty co hrát neměly, drncely. No děs. Ale ten pocit byl super, vůbec mi nevadilo, že to nezní.

Hraju na kytaru!!!

Fotili jsme se jak slavná kapela. Laco měl druhou kytaru, takže byli dva kytaristi a zpěvák a různě jsme se střídali. A bylo to tam, byla tam inspirace. Hluboký zážitek, přepisující u mě v hlavě asi dost věcí, ale ještě jsem to netušil. Ovšem do konce brigády jsem v tom měl jasno. Založíme kapelu, naučíme se hrát a bude to super. A uděláme ještě lepší fotky. Spoustu fotek.

Fotky pak Laco sám vyvolal, měl doma velmi slušnou fotokomoru. Teda koupelnu, co se proměňovala ve fotokomoru. Fotky donesl do školy a kolovaly mezi všemi spolužáky. Zvláštní bylo, že děvčata ze třídy si všimla spíš toho, že mi na jedné fotce, kdy jsem v záklonu a do objektivu se dívám vzhůru nohama, zatímco mě kluci drží za ruce, lezou z džínů slipy.

Někdy druhý den po focení na brigádě jsme si řekli, že fakt založíme kapelu. Tuňa bude jednoznačně kytarista, hrál na ni, a navíc měl doma elektrickou kytaru. Laco má za sebou osm let klavíru na LŠU (Lidová škola umění – dnes známe jako ZUŠ), takže klávesy, jasná věc. No a já ani Petr Špunda,

další do naší čtyřky kámošů ze třídy, jsme neuměli hrát na nic. Dohoda tedy padla, já basa, Peťa bicí. Ani nevím proč. Ale kapela byla založena. A cíl byl vyřčen – od příštího školního roku budeme hrát ve školní hudebně, což byla slušně vybavená zkušebna.

MOJE PRVNÍ KYTARA

Odjel jsem domů z brigády s jasným cílem. Musím se naučit hrát na kytaru. A protože jsem žádnou neměl, řekl jsem si, že si ji za výdělek z brigády koupím. Měl jsem na mysli akustickou kytaru s ocelovými strunami, jako měli kluci. Jenže za tu dvou-týdenní dřinu jsme dostali jen 295 korun. Kytara stála 640 korun, čísla si pamatuji celý život mimořádně dobře, na rozdíl od všeho jiného. Dodnes ji vidím za výlohou hudebnin, hned vedle Tuzexu v Ostravě na Nádražní ulici. Cíl musel být splněn, byl jsem o tom přesvědčen na tisíce procent.

Tak jsem přemluvil bráchu Radka, že ta kytara bude naše společná a naučíme se na ni hrát oba. A on mi fakt dal ten zbytek, tedy 345 korun. A já ji šel koupit a věděl jsem, že zase nebudu mít ani korunu, ale splním si svůj sen a cíl.

Ohlédnu-li se dnes zpět, tak jsem se sice na kytaru hrát naučil, ale mizerně. Nikdo mi to pořádně neukázal, učitele jsem neměl, YouTube nebyl, knížky typu „Škola hry na kytaru“ jsem nepochopil (poněvadž ve všech bylo něco o notách...), a tak jsem si vytvořil spoustu špatných návyků, které mi pak dlouhá léta bránily pokročit dále. Ale pár „kotlíků“, jako *Frankie Dlouhán* a *Jaro*, jsem se naučil a nejvíc mi vyhovovala doprovodná kytara, ať už u táboráku nebo kdekoli jinde. Báľ jsem se totiž zpívat sám, styděl jsem se. To mi vytrvalo dodnes. Věta zvukaře „zkusíme ten zpěv u basy“ mě

dokáže lehce vykolejit na každé zvukové zkoušce, a to tam je v tu chvíli kromě zvukaře maximálně zbytek kapely...

Dosáhl jsem prvního cíle z cesty za svým snem. Pamatuji si, jak jsem zpočátku měl prsty rudé, rozbolavělé, ale vydržel jsem, zkoušel jsem to denně, a nešlo mi to. Na rozdíl od bráchy jsem u toho vydržel a časem se to poddalo.

V té době jsem nevěděl, že nemám talent, to vím až dnes. Žádné hudební vlohy. Doma se nikdy nezpívalo, jen máma si občas pozpěvovala u vaření lidovky, což mě nenadchlo.

Moje hudební sebevědomí bylo v záporu, protože jediný zážitek s muzikou pocházel ze školy z hudební výchovy. Tak strašně jsem se styděl, ostatně jako i jinde během dětství a dospívání, že ze mě nedostali hlásku, když se mělo zpívat. Víím, jak jsem se snažil vždycky při příchodu do hudebny sednout si tak, aby mě nebylo vidět. Usoudil jsem, že fakt zpívat neumím, což bezpochyby přiřivil někdo z dobrotivých příbuzných ve snaze dát mi v tomto citlivém období upřímnou zpětnou vazbu.

S tímto základem a bez špetky hudebního sluchu jsem se přesto naučil na kytaru hrát a byla to nejspíš první věc v životě, kterou jsem dokázal zdotat, ač kladla nemalé překážky. Zjistil jsem, že když to fakt chci, tak to jde. Škoda jen, že jsem si to víc nevzal k srdci na cestě životem...

Příkladem zoufalství a odporu, který mé kytarové začátky doprovázel, bylo ladění kytary. Samozřejmě jsem si s kytarou, na základě doporučení, koupil ladičku. Akustickou, elektronické nebyly. Takových šest mini píšťalek spojených do miniaturního nástroje, do kterých foukají indiánské kapely a zní jim to náramně majestátně, jako by v nich byly schované Skalisté hory i s orly na obloze. Panova flétna se tomu říká.

Ta ladička ovšem spíš zněla náramně otravně a úplně jinak než kytara, pochopitelně. Tímto etalonem frekvencí jsem se já, naprosto hudebně hluchý a frustrovaný mladík, měl opakovaně pokoušet naladit si kytaru. Bez úspěchu. Asi jsem blbě foukal,

ale spíš ne, prostě jsem to vážně neslyšel. Teď už občas i slyším, když něco neladí, nicméně všichni v kapele používáme sofistikované vibrační či jiné digitální ladičky. Machrovat bez ladičky můžou absolutní sluchaři, ti však v Digestoři neúčinkují. Teda občas machruje náš současný bubeník Barbi neboli Robert Škrabánek, ale ten se zjeví až v dalších kapitolách. Ten slyší všechno.

Takže kromě drtivého tahu na akordy a rytmus jsem se neustále pral s tím, že je kytara rozladěná. To jsem slyšel, až když už to fakt tahalo za uši. Drobné odchylinky tak plus mínus jeden až dva tóny jsem toleroval (dobře, no, zapřeháněl jsem si...), zejména proto, že nikdo jiný v rodině to stejně neodhalil. Taková jsme byli muzikální rodina.

Mimochodem, co si pamatuji, měli jsme doma k reprodukci hudby jen rádio v kuchyni. Zato spoustu LP desek. Někam se však zatoulal gramofon, tipl bych, že se pokazil, ještě když jsem byl malý. Prostě jsme doma nezpívali a taky žádnou muziku nehráli. Takže pokud jde o desky s Gořákem, měl jsem jen přečtený text a prohlídnuté obrázky na přebalu. Z rádia jsem jeho písně ale znal, to bylo fajn.

První kazeťák byl pro mě ovšem přelomová věc. Poměrně rozšířený model Tesla Safír byl opravdu drahokamem naší kuchyně. Kdo tu dobu zažil, tak ví, kdo ne, těžko si to představí. Dva repráčky imitovaly stereo. Nejsem si jistý, ale pochybuji, že rádio vůbec vysílalo stereo signál.

Mezi repráčky trůnil slot na kazetu. To byla totální revoluce. Člověk mohl poslouchat, co chtěl. Tedy pokud na kazetě měl něco nahráno. Nedávno jsem klukům doma popisoval, co je to kazeta. Než jsem se dostal k popisu šíření nelegálních kopií hudby v té době, přestalo je to bavit, nedokázal jsem do toho dostat ty správné emoce.

Bylo potřeba mít ve svém okolí někoho, kdo měl hi-fi soupravu na takové úrovni, aby měla dvě kazety v přehrávači a dalo

se kopírovat z DECK A na DECK B či naopak. Anebo, a takových bylo ještě méně, nahrávat z černých desek na kazety. No a pak už jen vědět o někom, kdo má nějakou super desku západní provenience, mnohdy u nás zakázanou nebo minimálně neprodávanou. Prostě to byla lumpárna, poslouchat imperialistické kapely zpívající nedej bože o čem chtějí a bez kontroly.

No a Tuňa to měl doma všechno.

Moje první lepší muzika zpočátku pocházela výhradně z jeho studia. Já ji degradoval na Safíru a bylo už pak jedno, jak kvalitně to bylo nahráno na kazetě. Ale začal jsem kvalitně aspoň obsahově – jedna z prvních kazet nahraných u Tuní bylo legendární album od Helloween *Keeper of the Seven Keys*, což v té době plnilo stadiony v Západním Německu a i zbytku světa, naštěstí jsme o tom neměli tušení, tak jsme nemohli truchlit, že tam nemůžeme. Nicméně poslech této desky u Slezáků (u Tuní) doma, v houpacím křesle s velkými hi-fi sluchátky s točitou šňůrou, ve mně zasel nezvratně hard rockové až heavy metalové kořeny.

Pak už to jelo nějak samo, Iron Maiden, Deep Purple, sametová revoluce a pak všechny možné kapely. Dodnes se smějeme nad kazetou, kterou mi nahrál bratranec. Byla to asi padesátá kopie dle mě úplně nejlepšího alba Iron Maiden z roku 1988 *Seventh Son of a Seventh Son*. Nahrávka byla v pohodě, na kazetu slušná kvalita, taky jsem se prásknul přes kapsu a koupil na burze japonskou TDK. Aspoň si myslím, že to byla japonská výroba. Ale během kopírování seznamu skladeb kdosi zpřeházěl písmenka v názvech písniček, celkem až nepochopitelně. Takže úvodní skladba *Moonchild* byla uvedena jako *MCO NOHILD*. Anglicky jsem tenkrát uměl minimum, ti, co to kopírovali, zřejmě ještě méně.

Z našich jsme milovali Olympic, což jsme začali v Digestoři hrát jako první. Taky jsme poslouchali Pražský výběr (nějakou dobu zakázaný), dále pak třeba Tublatanku, Kern, a zejména

Citron, což byla naše domovská ostravská scéna, a všechny tyto kapely jsme viděli i naživo v Ostravě. Slévá se mi dohromady, co bylo dřív, co ještě za totality a co potom, nevím. Ale většina asi před, protože jsme to řešili na gymplu a maturovali jsme na jaře 1990...

PRVNÍ ZKOUŠKA

Kapela byla založená. Pak se dlouho nedělo nic. Neměli jsme ani název, ale bylo to jedno, protože jsme ještě nezahráli ani notu. Od jiných kapel, samozřejmě těch slavných, jsem z různých zdrojů několikrát slyšel či četl, že toto období (než se staly slavnými) řešily hodně. Třeba jak budou vypadat, tedy jaké kostýmy použijí, co budou dělat na koncertech a tak. Což mi opět vychází na to, že vždy věděly, že se mají o co opřít. O talent a ambice. My ne. Neměli jsme totiž ponětí, že je třeba se o něco opírat, ačkoliv Tuňa a Laco to asi tušili, protože LŠU na nich nějaké stopy zanechalo.

O co méně talentu, o to více je třeba cvičit neboli v muzice zkoušet. A zkoušet lze jediné ve zkušebně. A zase bylo věcí osudu, že se na našem gymnáziu nacházela solidně vybavená zkušebna. Byla to vlastně třída na výuku hudební výchovy, ale kromě piana tam byly bicí a zesilovače a bedny a šňůry, no prostě vše, co je třeba, aby se dalo hrát slušný bigbít či blues či punk, jak se později ukázalo.

Ale než jsme se do hudebny dostali a mohli si v klidu vyvednout na vrátnici klíč a sami vejít do tohoto ráje, museli jsme projít procesem socialistického kádrování umělců. V našich šestnácti letech bylo třeba vyplnit nějaké lejtro s žádostí o umožnění provozování umělecké činnosti na půdě školy. Mimo jiné jsme museli napsat, co máme v úmyslu hrát, a bylo

nám v tomto smyslu doporučeno, že Beatles jsou rozumný vzor.

Vážně. Bylo nám doporučeno, co máme hrát, a pokud bychom se odchýlili, byla by to veliká chyba. A za chyby se platí minimálně tím, že už nebude kde hrát.

Takže jsme to podepsali, s vědomím, že toto máme na háku a uvidí se. Beatles je vlastně opravdu slušný vzor, chlapci se neměli špatně. Nejen asi nejslavnější, ale komerčně nejúspěšnější kapela v historii. Jako jediná prodala přes miliardu alb v součtu LP a kazet do roku 1985, což reportuje EMI, jejich vydavatel. Dnes kdyby se k tomu připočetly prodeje alb od roku 1985 a přidaly počty streamů ze Spotify a dalších platform, bude to možná druhá miliarda...

Jelikož jsme neuměli nic, těžko jsme se k tomu mohli vyjádřit jinak než kladně. Tímto jsme získali legální přístup ke klíči na vrátnici a směli do hudebny sami v přidělených hodinách.

A zde přichází onen okamžik, který si nějak pamatujeme asi všichni. Naše první zkouška. Byl nový školní rok, tedy září 1988. Skoro rok od slibu, že založíme kapelu. A my vcházíme do zkušebny. Zaklapnou za námi polstrované koženkové dveře a jsme sami. Dodnes cítím tu zvláštní vůni (pach), kterou vydávají místnosti, kde se nachází letité hudební vybavení. Kombinace různých materiálů, dřeva, kůže, pálících se zesilovačů, prachu a emocí, vytváří neopakovatelnou atmosféru. Pamatuji si to vzrušení uvnitř, zvědavost, ale pochopitelně i obavy, protože jsem netušil, co bude.

Nemá smysl popisovat každý detail, nicméně nějakým zrakem tam vážně bylo vše, co jsme potřebovali. Všechny zesilovače a i kytary, pamatuji si zejména basu, logicky, byly české výroby. Kombinace Tesla (zesilovače) a Jolana (kytary), což jsou dodnes vynikající kytary a basy. Všechno letité, ohrané, ale vlastně výborně zaběhlé do provozu. Zapojili jsme vše do elektriky a hrálo to.

Problém byl, že Tuňa jediný měl představu, jak se hraje na bicí. Vlastně ani nevím, kde k tomu přišel. Byl vždy velmi nadaný a evidentně mu stačilo se chvíli na to dívat a pochopil. A tato jeho velmi povrchní znalost byla základem výuky Petra Špundy, který se měl stát rytmickým srdcem naší kapely.

Pamatuji si, jak na ně doslova čumím, jak mu vysvětluje základy, a říkám si, to je super, že jsme se dohodli, že já basu a on bicí. Věděl jsem, že toto bych nikdy nedal se svým antismyslem pro rytmus. Myslel jsem si, že s basou na krku, zapojenou do zesilovače, to bude jednodušší a extra atraktivní. Hrál to, znělo to drsně a bylo to super. Navíc jsem se tři čtvrtě roku učil hru na kytaru, takže přece vím, jak na to.

Děsně jsem se mylil. Hrát basovou linku byla úplně jiná věc než akordy na kytaru. Zatraceně těžká věc. Jak s tím bojoval Laco, nevím, nepamatuji si to, asi v pohodě, stejně jako Tuňa. Prostě to hrálo.

Říká se, že v kapele je důležité, aby to rytmicky šlapalo a dobře to zpívalo. No a ta naše rytmika, jak zpívají Tři sestry, nebyla moc dobrá. Jeden to neuměl vůbec a nikdy o tom ani moc neslyšel, a druhý to uměl ještě míň. Super základ pro kapelu.

A tady někde to dle dosavadního vývoje mělo skončit. Něco ve smyslu, tak jsme to zkusili a nejde to...

Ale to se nestalo. Nepamatuji si přesně jak, ale začali jsme fakticky zkoušet hrát písničky od Olympicu a vytyčili si první cíl.

Zahrát na školní akademii.

Měli jsme na to půl roku. Plány mají být ambiciózní a toto byl hodně, ale opravdu hodně ambiciózní cíl. Nicméně ne nemožný, což je další důležitá vlastnost cíle – měl by být reálný.

PRVNÍ KONCERT ANEB ŠKOLNÍ AKADEMIE

Školní akademie gymnázia Ostrava-Hrabůvka byla tradiční akce velkého rozměru. Divadelní kroužek, hudební tělesa, taneční skupiny, jednotlivci s různými žánry. Vše bylo zakomponováno do zhruba dvouhodinového programu a ten byl předveden celé škole, tedy spolužákům a pak v podvečer rodičům v jednom z největších kinosálů v Ostravě. Prostě vážně docela super, velkolepá akce, vždy událost roku. Kdo se aktivně účastnil, byl jednak borec, za druhé se minimálně následující den ulil ze zkoušení. Z písemek ne, ty byly pro všechny.

Včas jsme se nahlásili, že předvedeme dvě písničky, což bylo maximum, co jsme byli schopni za čtyři měsíce existence kapely nacvičit. Jedna byla od Olympicu *Snad jsem to zavínil já*. Druhá pak naše vlastní *Ó vare blues*, ačkoli nebyla tak úplně vlastní. Nazpíval ji Karel Gott a v jeho podání se jmenuje *Ó mami*. Před tím ji nazpívaly desítky jiných umělců po celém světě. Snažil jsem se to dohledat a pravděpodobný původní autor je francouzský skladatel, ale světově nejznámější provedení se jmenuje *Mammy Blue* v podání nějaké americké kapely z šedesátých let.

My jsme ji ovšem totálně předělali a byla z toho tudíž skutečně naše první vlastní revival písnička. V textu se pojednává dle názvu o ovaru, zpívá se o kuřatech v masně, co visí na háku, a dalších masných výrobcích a pivu. Dost úchylný text, který

donesl Tuňa z jeho skautského oddílu. Ale byla to nadsázka a vtip. A to nám pak zůstalo v další tvorbě.

Nenechali jsme se rozhodit dotěrným dotazem Tuňova staršího bratra, pozdějšího spoluautora textu skutečně vlastní písničky *Válcovací stolice*.

„Víte o tom, chlapci, že to vůbec není blues, když to hrajete tak, jak to hrajete?“ říká jednou na zkoušce.

„Asi nevíme, ale hodí se to do textu,“ odvětili jsme po chvíli uvažování. Tuším, že jsme stejně nikdo z nás nedokázali přesně říct, co to vlastně blues je, natož jaké má zákonitosti při komponování. Kapely jako Blue Effect, Etc Vladimíra Mišíka a spousta dalších bluesových uskupení nám v té době ještě moc neříkaly.

Zde jsme nenápadně položili základní kameny naší punkové budoucnosti. Divím se totiž, že nám s tímto úchylným textem a poměrně drsně bigbítovou, spíše však punkovou úpravou nezakázali vystoupit před rodiči. Mnohdy vlivnými komunisty, přece jen to bylo asi tisíc lidí a jeden nikdy neví, kdo je kdo. A zde to mohlo zavánět tím, že si děláme srandu z tradičně špatné dostupnosti čehokoliv v prodejnách MASO – UZENINY.

Ó VARE (*pouze sloky*)

*Když jdu ráno do šenku,
poručím si tlačenku
a ovarovou polévku,
ó vare vare vare blues.*

*Nejraděj mám slepici
s useknutou palicí,
pomalu se točící
na grilovací jehlici.*

*Když jdu ráno do masny,
mám ten pocit úžasný.
Na hácích visí kuřata
a jsou celá nahatá.*

Ale než jsme vystoupili, čekala nás dlouhá cesta zkoušení a zkoušení. Nakonec, ač to uměl slušně, rozhodl se Petr Špunda, že s námi na bicí nezahraje. Necítil se komfortně při představě hraní na pódiu před plným sálem spolužáků a později rodičů.

Já se mu nedivím, na tom pódiu jsem se cítil strašlivě v prvním okamžiku. Vědět to dopředu, tak do toho nejdu taky. Takovou nervozitu jsem pak nezažil nikdy nikde. Maturita, první sex, státnice, nová práce, všechno čajíček proti tomuto vystoupení. Snad jen o pár let později moderování plesu pro tisíc lidí se tomu trochu přiblížilo. To bylo taky s Tuňou, mimochodem.

Náhradníka na bicí jsme měli ovšem vynikajícího. Spolužák z vyššího ročníku Petra Housku, talentovaného, pozdějšího divadelního herce. Dal s námi pár zkoušek (možná jen jednu) a tím jsme asi i získali jistotu, že to zvládneme, protože minimálně on se tak tvářil.

V té době vznikla hláška, kterou používáme dodnes. Vlastně ani nevím přesně, jak to bylo, ale evidentně jsme měli nějaké drobné nejasnosti v aranži skladeb, ale nebyl čas to nazkoušet dokonale s novým hostujícím bubeníkem. A tak jsme během poslední zkoušky před vystoupením vedli diskusi asi takto:

„Kluci, jak je tam přesně ten nástup na refrén?“

„No takto,“ předvedl Tuňa, jak to myslí.

„Nene, trochu jinak,“ říká Laco a ukazuje jak.

„Tohle tam vážně hrajeme?“ ptá se náš hostující bubeník...

„Tak nic, to sjedeme na akademii,“ prohlásili jsme svorně.

Což znamenalo při generálce.

A proto je dnes pro nás věta „to sjedeme na akademii“ synonymum pro nedokonalou přípravu s velkou pravděpodobností, že se nepodaří už cokoliv doopravdy vyzkoušet, tudíž je improvizace na place nevyhnutelná. Stejně jako na akademii. Sice byla generálka, ale tam už se jelo naostro s jedním pokusem, žádné sjíždění a ujasňování aranže.

Blížil se okamžik „O“ a my jsme byli nachystaní v zákulisí, dnes bychom řekli v backstage. Jako rekvizitu jsme měli na hlavách kovbojské klobouky. Těžko říct proč, asi nám to přišlo děsně fajn. Po první písničce, *Snad jsem to zavínil já*, jsme klobouky měli odhodit do publika a odehrát vlastní bigbitovou vypalovačku *Ó vare blues*.

Stojíme za oponou a čekáme na náš nástup. Před námi je taneční číslo. Pódium je v kině Vítek, kde se akce koná, velmi hluboké a umožňuje mít dvě opony. Za tou druhou dřímají bicí a celá rocková sestava. Čekají na nás. Tedy nejen na nás, v programu školní akademie byly toho roku tři kapely z žáků školy.

Naše čerstvě založená lehce nervózní Digestoř, jedna dívčí kapela, jejíž jméno jsem zapomněl, a pak jednorázové uskupení starších spolužáků, kterým vypomáhal Tuňa na kytaru. Ti měli trochu trable s výběrem repertoáru a večer pro rodiče mohli zahrát jen jednu skladbu, protože *Hymna šibeničních bratří*, což je text básníka Christiana Morgensterna, o kterém jsme se dokonce učili, neprošla. Divný název a punkové zpracování Visacího zámku byla v daný moment nevhodná kombinace. Paradoxně ta druhá písnička *Habaděj* od Pražského výběru, který býval určitou dobu v politické nelibosti, prošla.

Děvčata z předchozího čísla zabíhají za oponu a pódium je naše. Druhá opona letí taky pryč a je z toho rázem rocková scéna. Bicí se blýskají, zesilovače žhaví, kráčíme z boku pódia k nástrojům za potlesku spolužáků.

Letmý pohled do publika.

To jsem neměl dělat.

Úlek. Panika.

K baskytaře, opřené o zadní závěs, je to pět metrů. Nic jiného nevnímám. Jen světla brutálně svítící na nás a mlhavé tváře ve tmě. A je jich hodně. Je jich strašně moc. To nezvládnou. Podlamují se mi kolena, ruce se třesou, ale kráčím hrdě k base, ještě dva metry.

Vnímám velikost pódia, vidím, jak Tuňa a Laco jdou ke svým nástrojům v pohodě. Takže já taky. Chytám basu do ruky a naučeným pohybem si chci pásek přehodit přes hlavu. Basa je těžká, trhnu tedy silně.

A v tu chvíli vidím, že je zde první průšvih mé slibně se rozjíždějící kariéry. Přišlápl jsem si šňůru. A při trhnutí jsem ji prostě vyrval z jacku v kytaře, což se dnes s moderními nástrojovými kabely stát nemůže. Obnažené dráty leží na zemi, jack v base bez kabelu. Takhle to hrát nebude, to je mi jasné, jako slunce na obloze. Sekundy se natahují na nekonečno. Záchvat paniky, nevím, co mám dělat.

Jdu s basou na krku směrem za oponu na straně a snažím se holkám z předchozího vystoupení sdělit, že potřebuji pomoc. Novou šňůru potřebuji! Ale to v té době nebylo jako dnes. Tyto kabely byly vzácnost. Přichází Tuňa, protože bychom měli začít. Snažím se mu nějak vysvětlit, co se stalo.

Pak mám okno a nevím.

A najednou mám nový kabel a basa hraje. Já jsem ovšem v takovém stresu, že můžu slipy ždímat a po zádech mi tečou řeky studeného potu z nervozity. Asi i smrdím, jak se potím strachy. Nevím, co máme hrát ani co mám dělat. Ale jdu na své místo na levé straně pódia a zahajujeme naše vystoupení.

A najednou je zde úspěch. Lidi notoricky známou písničku zpívají s námi, i když se diví, proč jim to přijde divné. Inu, zde se objevují naše sklony k svéráznému pojetí, protože to hrajeme v jiné tónině než Olympic.

Pak nastává čas odhození klobouků. Elegantní a pěkné. První práce s publikem v kariéře.

Při druhé písničce „Ó vare“ zpívám v refrénu. Přichází ten okamžik a těsně před svým nástupem se vytáčím k mikrofonu ve stojanu a tím typicky dlouhým krkem školní baskety Jolana odstřeluji mikrofon s celým stojanem do první řady publika.

Na to už nemám žaludek, vnitřně to vzdávám a hlavou mi letí tisíce myšlenek. Ne a ne jedinou z nich uchopit. Snad jen myšlenku na to, že trapas vítězí.

Publikum našich spolužáků ovšem briskně reaguje a staví mi stojan s mikrofonem zpátky na pódium. Horší to už být nemůže. Nemůžu přestat hrát, protože už bych se nechytl, tak si mikrofon nastavuji při další sloce loktem a chystám se na nástup dalšího refrénu. To se mi povede, ale nevyjde ze mě jediná hláška. Prostě to nejde.

Nic. Sucho. Pusto. Nic...

Při druhé frázi se chytám, další už zvládnou, pravděpodobně úplně mimo tón. Ale kdo by to řešil, jsme hrdinové třídy, hrdinové školy.

Chvilé úspěchu.

Zvládli jsme to.

Plný emocí opouštím pódium. Toto není naposledy, chci to ještě zažít, rezonuje mi v hlavě, což se mi o pár hodin později splní při vystoupení pro rodiče.

Je to zvláštní, během deseti minut všechno. Zmar i sláva. Jak se ještě mnohokrát v životě přesvědčím, zážitek musí být hlavně silný, ne zaručeně pozitivní. Jedině tak si jej zapamatujeme a možná nás postrčí někam dál, ale klidně i zpátky a prožijeme si něco znovu.

Digestoř je kapela a je zde. A umí zahrát naživo. A já ještě netuším, že to bude na zbytek života...